

Szerokopasmowy dostęp do Internetu w kontekście działań regulacyjnych

*Agnieszka Trochimiak
Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty*

Plan prezentacji

- Dotychczasowe działania regulacyjne.
- Podejście regulacyjne w zakresie wykorzystania środków zaradczych,
- Aspekty ustalania cen za dostęp,
- Zaplanowane działania na tle ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne,
- Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Dotychczasowe działania regulacyjne.

I. Oferty ramowe :

1. Dzierżawa łączy

- sierpień 2005 r. – Prezes URTiP wprowadza z urzędu RLLO dla TP S.A. (decyzja z rygorem natychmiastowej wykonalności),

2. Dostęp do pętli lokalnej

- luty 2005 – Prezes URTiP wprowadza z urzędu RUO dla TP S.A. w zakresie dostępu pełnego i współdzielonego (decyzja z rygorem natychmiastowej wykonalności),
- sierpień 2005 – Prezes URTiP wprowadza poprawioną RUO w zakresie dostępu pełnego i współdzielonego
- w końcowym etapie są prace nad RUO w zakresie usługi bitstream access.

II. Przydział częstotliwości w paśmie 3,6 – 3,8 GHz, przeznaczonych dla szerokopasmowych sieci radiowego dostępu do Internetu.

1. Rezerwacje na obszarze całego kraju :

- w wyniku I postępowania przetargowego w dniach 22 luty – 29 lipiec 2004 r. wyłoniono 3 podmioty : E-internets Sp. z o.o. – 4 kanały, PTC Sp. z o.o. – 4 kanały , NASK – 2 kanały,
- w wyniku II postępowania przetargowego przeprowadzonego w dniach 27 kwietnia – 25 lipca 2005 r. rezerwację uzyskały : Netia Globe S.A. – 2 kanały, Netia Świat S.A. – 2 kanały, NASK 2 kanały.

2. Rezerwacja na obszarze powiatów - pozostałe 12 kanałów radiowych rozdzielono po 2 kanały na każdy obszar przetargowy, terytorialnie zbliżony do obszarów samorządów powiatowych. Od 21 września 2005 r. Oddziały Okręgowe URTiP prowadzą 317 przetargów powiatowych. Od 17 listopada trwa ocena ofert(złożono 1201 ofert),³

Podejście regulacyjne w zakresie doboru i stosowania środków zaradczych

Promowanie konkurencji opartej na infrastrukturze poprzez stosowanie zachęt inwestycyjnych w kontekście regulacji dostępu tam :

1. gdzie jest to technicznie możliwe i ekonomicznie efektywne w rozsądnych ramach czasowych poprzez decydowanie:
  - czy i na jakim poziomie dostęp ma być zapewniony,
  - o wysokości opłat za dostęp w sposób motywujący do inwestycji zarówno dla operatorów dominujących jak i alternatywnych,
2. gdzie konkurencja infrastrukturalna się nie rozwinię przez :
  - przeciwdziałanie odmowom dostaw, degradacji jakości usług dla konkurentów,
  - określenie ceny w sposób motywujący operatora dominującego do utrzymania i ulepszania swojej sieci, przy zapewnieniu efektywnego wejścia na rynek na poziomie detalicznym,
  - zrównoważenie praw właściciela infrastruktury do jej eksploatacji dla własnych korzyści z prawami dostępu innych usługodawców do zasobów niezbędnych do zapewnienia konkurencyjności usług.

Podejście regulacyjne w zakresie doboru i stosowania środków zaradczych

wspinanie się po „drabinie inwestycyjnej” jako droga przechodzenia z konkurencji usługowej do konkurencji opartej na infrastrukturze

Wprowadzanie zachęt inwestycyjnych przez organy regulacyjne przy wykorzystaniu:

1. Odpowiedniego doboru środków regulacyjnych jako „kroków pośrednich” w procesie promowania konkurencji opartej na infrastrukturze.
2. Dynamicznej struktury cen (zachęty stymulowane)
3. Dynamicznej struktury rynku (zachęty samonapędzające się)

Podjęcie regulacyjne w zakresie doboru i stosowania środków zaradczych

Korzyści z konkurencji opartej na infrastrukturze :

1. Presja do minimalizowania kosztów odczuwalna w ramach całego łańcucha wartości,
2. Większe innowacje, co stworzy malejącą dynamikę kosztów,
3. Konsumenci uzyskają zróżnicowaną ofertę, odpowiadającą ich indywidualnym potrzebom,
4. Istnieje ogólne przeświadczenie, że duże potencjalne szkody dla gospodarki pojawiają się wtedy, gdy replikacja jest możliwa, lecz nie jest promowana.

Aspekty ustalania cen za dostęp

Działania regulacyjne, w tym ustalanie cen powinny pokazywać, że wykorzystanie środków stanowi jedynie tymczasowe wypełnienie „luk”, tak aby nowe firmy mogły łatwiej dokonywać inwestycji, jednak nie powinny opierać swoich długoterminowych modeli działalności wyłącznie na tych środkach.

Aspekty ustalania cen za dostęp

1. Właściwe projektowanie cen różnych opcji dostępu w stosunku do siebie oraz w stosunku do cen detalicznych przeważających na rynku.
2. Zbyt niskie ceny dostępu :
  - brak motywacji operatorów nowo wchodzących do rozwinięcia swojej infrastruktury,
  - brak motywacji operatora dominującego do utrzymywania i ulepszania swojej sieci,
  - istnieje ryzyko wejścia nieefektywnych firm
  - brak zachęt do wprowadzania innowacji.
3. Zbyt wysokie ceny dostępu :
  - barierą wejścia dla nowych podmiotów,
  - niebezpieczeństwo nieefektywnych inwestycji operatorów funkcjonujących na rynku.
  - zawyżone zyski operatora dominującego.

Aspekty ustalania cen za dostęp

Etapy przechodzenia ze stanu konkurencji usługowej do stanu konkurencji w infrastrukturze:

1. Stworzenie w jak najkrótszym terminie mechanizmów konkurencyjnych poprzez nałożenie na władającego infrastrukturą obowiązku udostępnienia jej alternatywnym usługodawcom chcącym oferować konkurencyjne usługi.
2. Powstanie konkurencji usługowej – wykształcenie się mechanizmów rywalizacji rynkowej.
3. Gdy rywalizacja stanie się zbyt agresywna i będzie promowana dodatkowo przez Regulatora, **przedsiębiorstwa posiadające infrastrukturę mogą się pozbawić środków niezbędnych na inwestycje i innowacyjność.**
4. Wówczas nacisk na konkurencję usługową winien być ograniczony koniecznością promowania konkurencji infrastrukturalnej, a więc wysiłek inwestycyjny przedsiębiorstw na rozwój infrastruktury rekompensowany jest przewagą konkurencyjną nad innymi przedsiębiorstwami, które go nie poczyniły.

Sprzeczną z ideą konkurencji infrastrukturalnej pozostaje sytuacja, gdy model regulacyjny w takim stopniu promuje konkurencję usługową, iż umożliwia wykorzystywanie poniżej kosztów, przez nowe przedsiębiorstwa, infrastruktury stanowiącej inwestycję konkurenta.

Aspekty ustalania cen za dostęp w kontekście prac nad ofertami ramowymi

- I. Ograniczenia dostępu do informacji istotnych z punktu widzenia ustalania opłat :
1. Brak modelu kosztowego TP.
  2. TP nie ma zrebalansowanych cen detalicznych za abonament z kosztami.
  3. Brak rzetelnych analiz rynkowych, które są dopiero mają być przeprowadzone na gruncie nowych regulacjach prawnych w ramach analizy poszczególnych rynków właściwych.
  4. Brak współpracy w trakcie postępowania ze strony operatorów w zakresie określenia rzeczywistych, zrównoważonych opłat (koszty działalności poszczególnych grup operatorów, modele konstruowania opłacalnych ofert detalicznych na bazie LLU– tym Triple Play, dokonane i planowane inwestycje).
  5. Uwolnienie pętli jako nowa usługa, która nie była świadczona do tej pory w Polsce.
  6. Kontekst wdrożenia obowiązku WLR i jego wpływ na LLU.
- II. W wyniku przeprowadzonych postępowań dokonano ok. 64 zmian we wprowadzonej ofercie ramowej z urzędu na korzyść operatorów alternatywnych w stosunku do propozycji TP, np. :
- wprowadzenie możliwości dostępu współdzielonego do podpętli,
  - uwolniono dostęp do niewykorzystanych odcinków łączy magistralnych i rozdzielczych,
  - zobowiązano do **nieodpłatnego** udzielania informacji ogólnych i **przed zawarciem umowy**,
  - wykreślono liczne wyłączenia i ograniczenia w uwalnianiu pętli ustanowione przez TP,
  - obniżono opłaty w stos. do propozycji TP.

Działania na tle ustawy z 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne.

Regulacja w oparciu o standardową analizę ekonomiczną

1. Trzy etapy regulacji:

- definicja rynku,
- analiza rynkowa,
- środki regulacyjne

2. Cykliczność procesu (co 2 lata).

3. Zasady nakładania obowiązków regulacyjnych.

- a) Proporcjonalność,
- b) Kierunki działań regulacyjnych na rynkach, gdzie konkurencja infrastrukturalna nie jest możliwa.
- c) Kierunki działań regulacyjnych na rynkach, gdzie replikacja infrastruktury (rozumiana jako inna infrastruktura, która jest zdolna do dostarczania tych samych usług) jest możliwa,
- d) Środki powinny być motywujące

Działania na tle ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne.

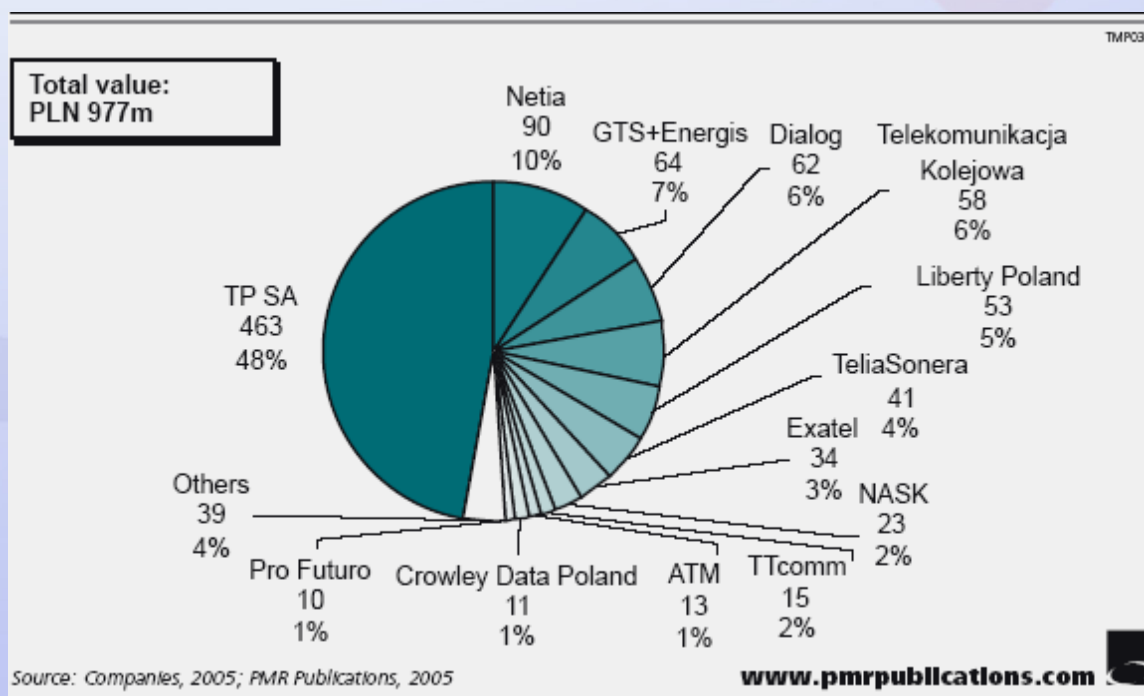
- 25 listopada 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie określenia rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa URTiP
- 20 grudnia 2004 r. tj. przed upływem ustawowego terminu (30 dni od wejścia w życie rozporządzenia) URTiP wszczął **18** postępowań w sprawie określenia, czy na rynkach właściwych określonych w rozporządzeniu występuje skuteczna konkurencja
- Badaniem objęto **3 700** podmiotów – formularze informacyjne
- Zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronach URTiP, w 2006 r. zostaną zakończone analizy i wydane decyzje w zakresie rynków świadczenia usługi dostępu szerokopasmowego, w tym szerokopasmowej transmisji danych oraz świadczenia usługi dostępu do lokalnej pętli i podpętli abonenckiej (łącznie z dostępem współdzielonym) realizowanego za pomocą pary przewodów metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych.

Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

1. Wartość dla połączonych rynków transmisji danych, dzierżawy łączy oraz dostawców usług internetowych w Polsce w 2004 r. wyniosła 3 mld PLN, odnotowując tym samym wzrost o przeszło 10 % wyższy w stosunku do roku poprzedniego,
2. Udział rynku dostępu do szerokopasmowego internetu wyniósł więcej niż 60%. W porównaniu z rokiem 2003 r. rynek dostępu do usług szerokopasmowych wzrósł o 59%,
3. Wielkość polskiego rynku transmisji danych w 2004 r. szacuje się na poziomie 977 mln PLN lub 1/3 całkowitej wartości połączonych rynków transmisji danych, dzierżawy łączy i usług świadczonych przez dostawców usług internetowych.

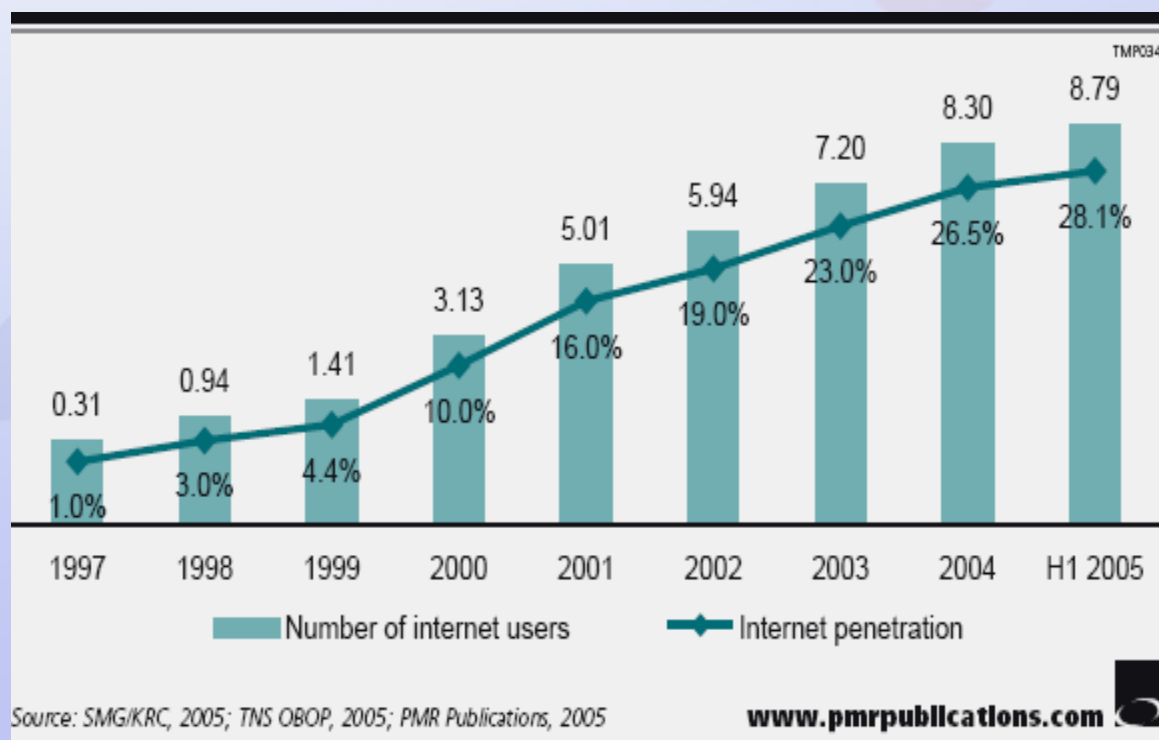
Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Udział głównych uczestników rynku transmisji danych w 2004 roku na podstawie przychodów (w mln PLN)

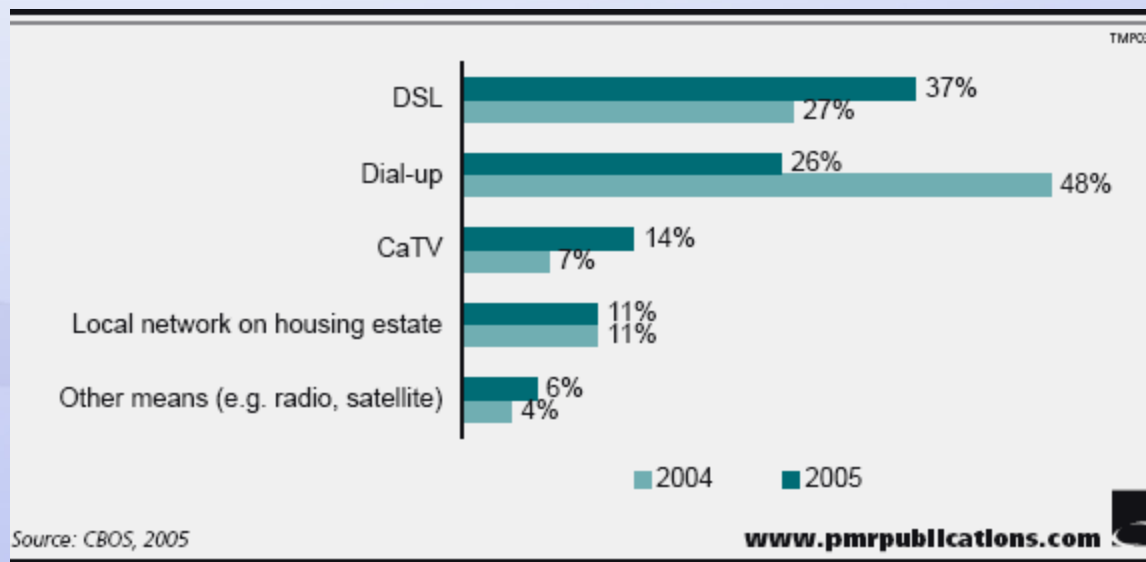
Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Liczba użytkowników internetu oraz penetracja usług internetowych w Polsce w latach 1997 – I połowa 2005 roku (w mln PLN i %)

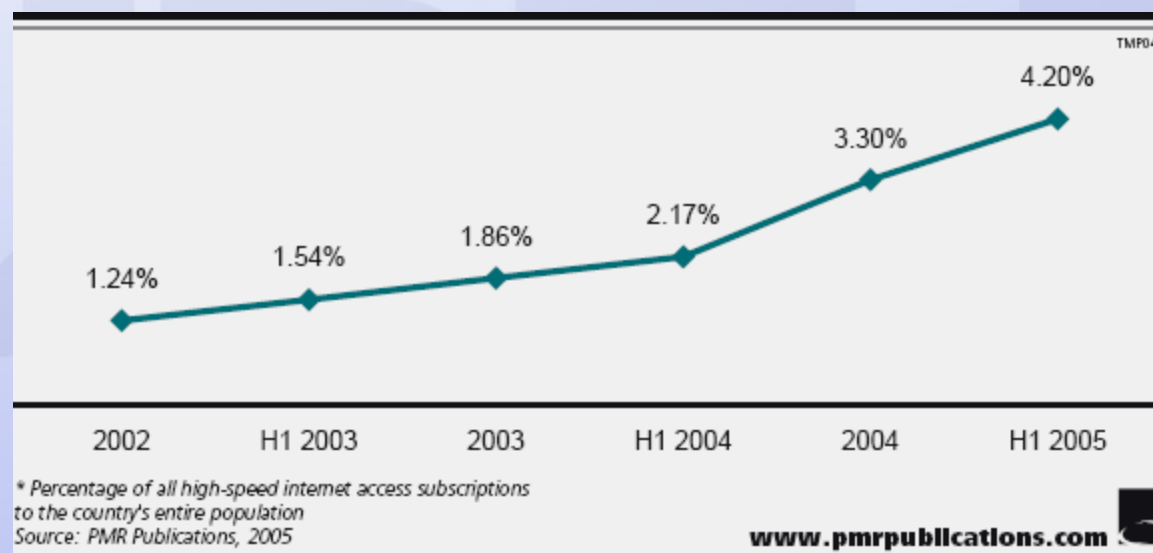
Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Typy dostępu do sieci Internet w latach 2004-2005 używane przez użytkowników korzystających z dostępu do sieci Internet w domu (w %)

Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Penetracja usług szybkiego dostępu do sieci Internet w Polsce w okresie od 2002 roku do I kwartału 2005 roku (w %)

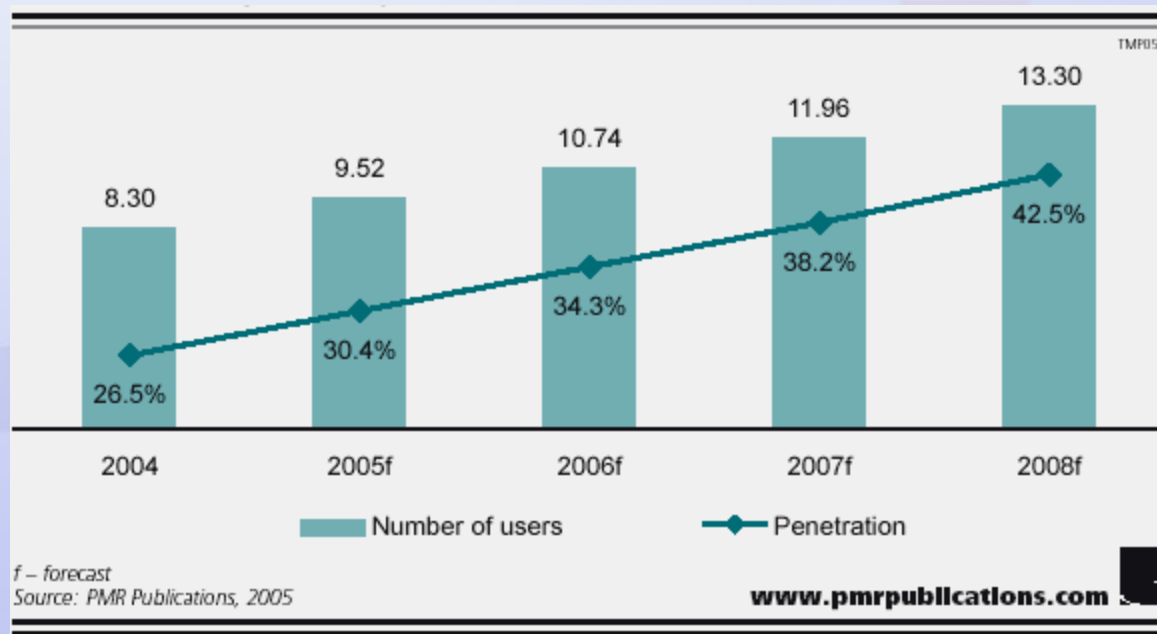
Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Wskaźniki podsumowujące polski rynek dostępu do sieci Internet to:

- Wzrost liczby dziennych użytkowników internetowych;
- Rosnący procent użytkowników sieci Internet, którzy posiadają komputer w domu;
- Wysoki wzrost popularności szerokopasmowych usług dostępu do Internetu oraz gwałtowny spadek znaczenia formy dial-up
- Znaczący spadek cen dostępu do sieci Internet w Polsce

Obecna sytuacja na rynku i perspektywy rozwoju.

Prognoza liczby użytkowników Internetu oraz ich penetracja w Polsce w latach 2004-2008, w milionach i %.

Dziękuję za uwagę.

Agnieszka Trochimiak
Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty
a.trochimiak@urtip.gov.pl